

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ——— 3.—	Negyedévre ——— 3.60
Félévre ——— 6.—	Félévre ——— 7.—
Egész évre ——— 12.—	Egész évre ——— 13.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítással, díjazás szorint.
Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

A pálinka.

Budapest, március 23.

Wodianer Arthur királyi tanácsos, fővárosi bizottsági tag egy erős mozgalom élére állott és azt — úgy látszik — teljes lélekkel akarja vezetni. Kívánatos volna, hogy kitartása ebben ne csökkenjen. Ez ön-választotta feladat elég egy emberéletre.

Indítványt tett és azt a fővárosi iparügyi bizottságban képviselte is, hogy a főváros rendelkezze el a pálinkamérések bezárását vasárnaponként. Nagy beszéde, melyet ez ügyben tartott, tisztán mutatja nekünk nemesek az okos embert, de az igazi filantropot is. Rámutat az alkohol mértéktelen élvezetének pokoli következményeire: az erkölcsi, anyagi és testi elzüllésre, a családi élet feldúltságára, a jövő nemzedékek tönkretételére, melyek ellen a külföldi államai már jórészt megindíták a harcot, csak nálunk vakok és süketek ez iránt az arra döntő befolyást gyakorló körök. Wodianer rámutatott arra is, hogy a magyar állam, pénzügyi érdekeiből még az elzüllést is előmozdítja s a jövő nemzedéket is inkább tönkre teszi most, hogysem némi jövedelemtől clessék.

Az iparügyi bizottság a Wodianer merev álláspontját nem tette magáévá, hanem a magyarországi hatóságokat jellemző félrendszabályok terére lépett. Megengedendőnek mondotta ki, hogy a pálinkamérések délelőtt 10 óráig nyitva legyenek, azontul azonban zárassanak be. Szóval, aki az Ur napját holtrészen akarja eltölteni, szombat estétől vasárnap délelőtt 10 óráig holtrészenre ihatja le magát. A szombat este kikapott bért frissen lehet a csapszékbe vinni és ott elmulatni, esetleg ellopni a zsákmányra éhes gonosztevők által. Egy egész éjszaka a délelőtti 10 óráig terjedő idő épen elég arra, hogy valaki aznapra munkaképtelen és pihenésre képtelen legyen. E félrendszabály tehát nem nyereség.

Az indítványozó, hogy indítványát támogassa, némi statisztikai adatokat is keresett az évi pálinkafogyasztás megállapítására. Hiába kutatott újabb adatok után: az állam nem érdeklődött e kérdés iránt, mert szörnyű és megdöbbentő számnak kellene kijönnie, ha igazán ki akarnák nyomozni ezt, tehát inkább nem nyomozták 1886 óta, amidőn megállapították, hogy az évi pálinkafogyasztás 218.700.000 liter, tehát az akkor 16 millió népességre csaknem 219 millió liter pálinka esett. Az állam, midőn e szörnyű adatot észrevette, abba hagyta a továbbiak nyomozását, de ha a magyarországi «szeszipar fellendülését», a pálinkamérések szaporodását látjuk, a pálinkafogyasztást bizony tehetjük az idén 400 millió literre. Mily irtózatos elzüllést okoz ennyi szesz ital egy kiskorú népességgel bíró országban, elgondolható.

Ha méltányolom is Wodianer kezdeményezését, nem igen hibetem, hogy a küzdelemben kitartó lehetne. Hiszen annyi érdeklődéssel jut össze-ütközésbe, hogy ezek előtt csakhamar meg kell hátrálnia. Igen becsülöm Wodianer urat személyes ismeretségem alapján is, de tudom, hogy ő nem született tragikai hősnak, ki egy ily eszmére életét, vagyonát, becsületét, állását feltegye. S ezért akciójának nem jósolok hosszú életet, ha csak nem szervez egész testületeket támogatására.

Mert először is összeütközésbe jut az államhatalommal. Egyik felvidéki megye nemrég hasonló határozatot hozott, amelyet Wodianer ur indítványozott. Tisza belügyminiszter megsemmisíté a határozatot, mert az állam károsodnék abból, ha a koresmárosok vasárnap nem mérhetnék a gyilkos italt. Tehát ha a főváros el is fogadná Wodianer ur indítványát, a kormány megsemmisítene azt, mert az állam nem károsodhatik. Nemzedékek elzüllhetnek, a jövő tönkre tehető, de az állam *ma* nem károsodhatik.

Másodszor nem számít Wodianer ur arra, hogy a főváros ügyeibe hatalmas beleszólása van az érdekeltségnek is. Ez csak olyan, mint Észak-Amerikában, hol a pálinkagyárosok tartják kezükben az egyes államok kormányzatát a legtöbb helyen. Ott a megalakult «koresma-ellenes liga» (anti-saloon-league) ellen a pénzügyileg érdekelt gyárosok, kimérők és kereskedők ellen-egyletet, illetve az egész világrészre kiterjedő szövetséget kötöttek, mely a folyó évre egész Észak-Amerikára 5 millió dollár hadiköltséget vetett ki s ezt az éktelen összeget a törvényhozások és városok vezetőinek megvásárlására fordítja. E költséget az egyes palackokra ragasztandó etikettek alakjában veszi be maguktól a fogyasztóktól, kik megrontatásukért külön adót is fizetnek. Legyen nyugodt Wodianer ur, hogyha komolyan akarja a dolgot erőltetni, itthon oly hatalmas tábor talál magával szemben, melyen az ő ereje hamar hájtörést szenved.

Egyetlen útja ennek csak oly országos szövetség szervezése, mint ahogy Amerikában van s ezen szövetségbe minden társadalmi tényező bevonása. Amerikában a négy nagy prótestáns egyház vette kezébe az ügyet, mely most még a kezdet nehézségeivel küzd. Van pénztára, vannak lapjai, nagyszámu alkalmazottjai és a küzdelem az egész vonalon ádáz elkeseredéssel folyik. Hány emberélet esik áldozatul ebben, ott senki sem veszi számba.

Ha Wodianer ur az ügyet diadalra akarja segíteni, vonja bele az akcióba az egész magyarországi társadalmat, mely az államot is rákényszerítheti a visszavonulásra. Szóval szervezze meg a pálinka-ellenes szövetséget s akkor lehet némi kilátása a sikerre, másképp nem. S erre sokan nyujtanánk neki segédkezet.

Budapest, március 23.

A képviselőház március 24-én, csütörtökön, délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjére az 1903. évi költségvetési törvényjavaslat harmadszori olvasása, a horvát provizórium és az állami szolgák óvadékaról szóló törvényjavaslat tárgyalása van kitűzve. A horvát provizórium-javaslat ellen szólásra *Buzáth* Ferenc, gróf *Batthyány* Tivadar és *Szederkényi* Nándor vannak feljegyezve.

A hasznos madarak védelme. *Tallán* Béla földmívelésügyi miniszter a képviselőház mai ülésében terjesztette be a mezőgazdaságra hasznos madarak védelméről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat az 1902. évi március hó 19-én Párisban kötött nemzetközi egyezmény eredménye és ennek folyamánként *Német birodalom, Belgium, Spanyolország, Franciaország, Görögország, Luxemburg, Monaco, Portugália, Svédország és Svájc* teljesen a miénkkel azonos törvény készítésére vannak kötelezve. Az állatvédelem egy igen fontos követelményének tett a földmívelésügyi kormány a törvényjavaslat benyújtásával eleget és annak részletes közlésével és bírálatával a tárgy fontosságánál fogva legközelebb behatóan fogunk foglalkozni.

A nagylaki mandátum. Nagylakon, mint táviratban jelentik, ma délelőtt a legnagyobb rendben indult meg a választás. Délelőtt 10 óra 10 perckor *Haasz* Antal szabadelvűpártinak 215, *Nagy* Sándor függetlenségi-párti jelöltnek pedig 167 szavazata volt. 11 óra 10 perckor *Haaszra* 334-en, *Nagy* Sándorra 434-en szavaztak le. 12 óráig leadtak *Haaszra* 414, *Nagy* Sándorra 569 szavazatot. 12 óra 30 perckor *Haasz*nak 475, *Nagynak* 692 szavazata volt. A választás rendben folyik.

1 órakor: *Haasz* kapott 537, *Nagy* 851 szavazatot.

2 órakor: *Haaszra* lesavaztak 676-an, *Nagyra* 947-en.

2 óra 30 perckor elnök kihirdette a választás eredményét. Eszerint *Haasz* kapott 723, *Nagy* 1097 szavazatot, így tehát *Nagy* Sandort 374 szótöbbséggel megválasztották a nagylaki kerület országgyűlési képviselőjének.

A hadügyi költségvetés. *Bécsből* táviratozzák: A közös hadügyminiszteriumban az utóbbi napokban *Pitreich* lovag közös hadügyminiszter elnöklésével tárgyalások folytak, melyek az 1905. évi hadügyi költségvetés megállapítására vonatkoznak. A tárgyalásokat a jövő hét elején folytatják. Mielőtt a hadügyi költségvetési előirányzat elkészült, közös miniszteri tanácskozás lesz, melyen véglegesen megállapítják a delegációk elé terjesztendő előirányzatokat. A jövő évi költségvetés nem fog lényeges eltéréseket tartalmazni a legutolsó költségvetéstől.

A temesvári választási mozgalom. *Temesvárról* telegrafálják: A szombati választásra mind a két párt erősen készül. Gróf *Héderváry* Károly miniszter csütörtökön érkezik *Temesvárra*. Másnap, pénteken délelőtt tíz órakor mondja el programbeszédét a Vigadó nagytermében. Az egyesült ellenzék is nagy tevékenységet tejt ki jelöltjük, *Cseh* Lajos piarista

tanár érdekében. Ma a gyár városban tartottak népes gyűlést, pénteken délután pedig a Páva vendéglőben rendeznek nagyszabású népgyűlést. Ez alkalomra letartoznak a fővárosból Steiner Ferenc, Fülöp Béla, Hock János, Lendl Adolf, Visontai Soma, Rákosi Viktor, Barabás Béla és Blaskovich Ferenc országgyűlési képviselők is. A miniszternek a püspöki rezidenciában rendeznek be lakást.

Új püspökök. Felmerült hírekkel szemben, amelyek új püspökökről szólnak, félhivatalosan kijelentik, hogy az üresedésben levő püspöki székek betöltésére nézve végleges döntés eddig még nem történt.

Tavaszi fuvalom.

Budapest, március 23.

A tavasz kezdetét magával hozó hónap, a mezőt szabadító március valósággal történelmi időszak nemcsak a földművelő népek s a földgyümölcsök után élő más társadalmi osztályoknak, hanem az összes művelt európai nemzeteknek is. Alig van művelt nemzet Európában, amelynek egyik vagy másik nagy eseménye ne fűződne március üdítő tavaszi szellő járásához. Mintha maga a természet gondoskodott volna róla, hogy legyen házfalak közé szorult fiainak egy ideje, amikor szemük megnyílik, szívük kiárad s a természet ösztönző erejének hatása alatt a tömegeket egyforma érzés fogja el, hogy az emberiség boldogulását nehezítő akadályokat eltávolítsák s a nemesebb törekvések és ideálok harcosaivá szegődjenek.

Nekünk magyaroknak mindenha nagy idők emléknapiak lesznek a márciusi napok. A tavaszi nap éltető ereje hozta érvényesülésre ezelőtt ötvenhat esztendővel azokat az eszméket, amelyek a föld és művelőinek szabadságát, a törvények előtt való egyenlőséget jelentettek s amelyek megvalósításán annyi nagy emberünk, Széchényi, Deák, Kossuth, Wesselényi és még sokan hosszú ideig dolgoztak. Az 1848-iki márciusi napok elemi erővel rázták új életre, új alakulásra az egész országot. Félreállították a békés haladás embereit s napok alatt megteremtették azt a nagy változást, amire rendes körülmények között évek kellettek volna. Ebben van a márciusi napok dicsősége, de ebben rejlik az oka annak is, hogy még ma sem tudták jól befejezni azt a munkát, amely ezelőtt egy félszázaddal megindult.

Szabaddá lett a föld. De ezek és ezek alól el is csuszott. Ezer és ezer család, amely az átalakulás idejében mint zsellér, jobbágy, nemesi kis-, közép- vagy nagybirtokos, magának mondhatta a magyar föld egy darabját, ma szerte-szört ivadékokkal elporlott, kiesett a föld birtokosainak sorából. Évenként nagy tömegek kivándorlása mutatja, hogy amilyen mohók voltunk a föld felszabadításában, annyira erénytelenek voltunk megtartásában. És ez a szemrehányás egyforma joggal éri nemcsak az egyes embereket, hanem az intézményeket, a kormányt, a törvényhozást is.

Szabaddá lett az ember. De nem sok időbe került, hogy új rabságra jutottak a szegényebbek, az egyszerűbbek a gyengébbek. Rabszávaivá lettek lelketlen kufároknak, kocsmárosoknak, sokféle uzsorásoknak. Sokáig alig akadt ember, aki az ellen az új rabság ellen megindította volna a harcot, míg végre megindult az s ma már ezrek és ezrek küzdenek táboraikban.

Kik ezek a harcosok? A szövetkezeti eszme bajnokai és társai, akik mint szövetkezeti alakítók, tagok, melléjük szegődtek. Mert ezeknek munkája vezet a föld és az ember új felszabadítása felé. Ez adja meg az öntudatosságot, az erkölcsi és anyagi függetlenséget, a jó érzést a haza és a közügyek iránt, a jó keresztény erkölcsöt a magunk és mások dolgainak érintésében, egy szóval mindazt, ami nélkül igazi szabadság, tehát sem embernek, sem vagyonnak szabadsága nem lehet.

Még mindig sok várni való van március rügyfakasztó napjától. Még mindig sokak szívében kell megérelmie az új küzdelem iránt való érzéket, lelkesedést és munkára való hajlandóságot, míg elmondhatjuk, hogy a magyarság sorai megint tömörek, erősek és nemcsak hallják, de birtokolják, használják is azt a szabadságot, amelyért apáik vérüket ontották.

«Szövetkezés.»

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, március 23.

Senki sem foghatja rá a képviselőházra, hogy nem szorgalmas s nem becsüli az időt. Talán még soha sem tárgyalta le oly gyors buzgalommal a javaslatokat, mint a mostaniakat. Két napi vita után általánosságban és részleteikben is megszavazták az 1903 ik évi költségvetési javaslatot s a költségvetésre megadták a kormánynak a felhatalmazást.

A költségvetési vita során Lovász Márton és Nesi Pál mondtak tartalmas beszédeket.

Rövid beszédben reflektált még a zárszó során Lukács László pénzügyminiszter a ma elhangzott kifogásokra s beszédeben kijelentette, hogy az adóreformon a létminimum és a progresszivitás alapján javában dolgoznak s nem sokára abban a helyzetben lesz, hogy kész javaslattal jöhet a Ház elé.

A pénzügyminiszter kijelentése általános megnyugvást keltett.

Ma terjesztette be Rosenberg Gyula előadó az Olaszországgal kötött ideiglenes kereskedelmi szerződési törvényjavaslatról szóló gazdasági és pénzügyi bizottsági jelentést, továbbá a Németországgal és Olaszországgal megindítandó tárgyalásokra vonatkozó javaslatot, azzal a kéréssel, hogy az utóbbit a pénzügyi bizottság véleményes meghallgatása nélkül tűzzék tárgyalásra.

Barta Ödön, Szederkényi Nándor és Komjáthy Béla követelték a pénzügyi bizottság tárgyalását, míg Lukács László az ügy sürgősségére való tekintettel a pénzügyi bizottság tárgyalásának a mellőzését kérte. A Ház a pénzügyminiszter javaslatát fogadta el.

A költségvetési javaslat letárgyalása után a Horvátországgal kötendő kiegyezési javaslat tárgyalásába fogtak.

Neményi Ambrus előadó rövid ismertetése után Barta Ödön bírálta magyar szempontból a javaslatot, melyet sem ő, sem pártja nem szavaz meg.

Az ülés végén Kaas Ivor báró interpellálta meg a belügyminisztert a választók hibás összeírása miatt.

A miniszterelnök megnyugtató s kielégítő választát a Ház tudomásul vette.

A japán-orosz háború.

Budapest, március 23.

A National Zeitung egy magas állású japán tengerésziszt elbeszélése nyomán, aki csak az imént tért vissza Tokióba a harctérről, a következőket közli: A háború sokáig fog tartani.

A japán tengerészisztet meglepte, hogy milyen gyorsan javították ki sérüléseiket az orosz hadihajók. A drótnélküli táviró a hadihajókon nélkülözhetetlennek bizonyult. A kelet-ázsiai harctéren operáló hadihajók egytől-egyig fel vannak szerelve dróttalan táviróval.

A Daily Chronicle szerint szó sincs arról, hogy

Jöjjön el újra!

Elbeszélés.

Írta: J. H. Rosny.

A paraszt alázatosan begörnyedt az ügyvéd irodájába.

— Jó napot, Le Balazier ur!... A feleségem el akar tőlem válni... Azért jöttem hát, hogy megkérdezzem, mi ennek a legolcsóbb ára?...

— Pardon, barátom — szólt közbe az ügyvéd, egy piszkos kis emberke — ön azt modja, hogy a felesége az, aki válni akar?

— Ez a tiszta igazság... Ő maga küldött engem ide.

— Jól van!... ebben az esetben az ő számára kéri az én segítségemet.

— Az ő számára, meg az én számomra, mert mind a kettő ugyanazt akarjuk.

— Ebben az esetben két ügyvédre van szükségük; egy a felesége részére és egy magának...

— Minek ez? — okoskodott a paraszt. — Mi már ugyanis megegyeztünk... Azonkívül csak a feleségem akar tőlem elválni... én nem szólok semmit... én annyit se moccanok, mint az a butor, mikor az ur rajta irkál...

— Jól van! tehát egyedül a felesége számára kell ügyvéd... nem lesz nehéz találni egyet... Hanem helyesebb lett volna, ha felesége személyesen jönne hozzám a tényállást megbeszélni.

— Oh majd elmagyarázom én azt magam is... Megigérttem a feleségemnek, hogy üres kézzel nem jövök haza... A feleségem tudni akarja, hogy mibe fog az kerülni.

— Ha maga hallgat és nem ellenkezik, hát megcsinálhatom hét-nvolszáz frankért!

A paraszt hosszan fűtött egyet.

— Teremtő Isten! Ennyi pénztért tehenet, lovat és még egy disznót is vehetek!... Fene drága hivatal ez az ügyvédség!... No jó, majd megmondom neki... Ami pedig az ügyet illeti, azt megmagyarázhatom rögtön... A feleségem azt akarja, hogy vegyem feleségül a nővérét.

— De hisz ez nem válóok! — feleli az ügyvéd meglepetten.

— Ah, hát ok is kell?... Jó, majd mondom az okát is... éppen ezt akartam megmagyarázni... Tudnia kell mindenekelőtt, hogy a feleségemnek és nekem kevés vagyonunk van és két leányunk, meg egy fiunk. A földünk éppen csak annyit hoz, amennyi az éhenhalástól megóv. Ilanem már betegnek nem szabad egynek sem lenni. A feleségem azonban mindig beteg, ami sok pénzbe kerül... Én mégsem vagyok boldogtalan; ha csak burgonyára telik, hát eszünk burgonyát. Hanem a feleségem szereti a jó friss kenyert, vasárnap a sült csirkét és néha egy csésze kávé is... Ha ez nincs az asztalán, sir, hogy nyomorog... Ezt csak azért mondom el az urnak, hogy megértsen... Csak türelemmel, mindjárt rákerül a válóokra is a sor... No, hát a válóok a sógorom tallérjai. Gyönyörű darab földje van... azonkívül háza és pénze is, meg papírjai... Ez az asszony özvegy... azt teheti a pénzével és saját magával, ami neki tetszik... És hozzá szép asszony is, hogy száz olyat adnék érte, mint a feleségem. Lásza, kérem, gyerekei sincsenek... És sohase beteg, nem is ismeri a patika szagát se... Aztán meg milyen jó asz-

szony! Most, hogy özvegy — már két év óta — mink vagyunk az ő családja. Ha meghal, a mi gyerekeinkre marad a vagyona... De már most is sokat ad nekünk: kávé, cukrot, meg disznóságot... sőt kétszer ötven frankos bankót is küldött nekünk... Lásza, kérem, ez a válóok: mink nem akarjuk, hogy ez a vagyon kimenjen a családból.

A paraszt fölélegzett, mint aki nagy munkát fejezett be. Aztán ránézett az ügyvédre, vajon mit szól ehez.

— Kezdem érteni — feleli az ügyvéd. — Nem akarják, hogy a vagyon kivándoroljon a családból... De hát hiszen ugyis a családban van!

— Van; az igaz. De nem marad, ha engedjük... Tetszik tudni és ilyen szép, fiatal asszonynak, akinek pénze is van, sok ám a kerülgetője. A legénvek erősen buzgólkodnak körülötte és ha Françoise feleségül menne valamelyikhez, velünk többé nem törődne és nem nekünk jutna a vagyona... Ezért akarja a feleségem, hogy vegyem el én a hugát. Tetszik tudni, én szeretem a feleségemet és nevetek, ha arra gondolok, hogy egy más asszony legyen a feleségem. Attól a naptól fogva, hogy ez neki eszébe jutott, nincs békém egy pillanatra sem, reggeltől estig mindig ezzel boszant. Végre is meguntam a dolgot és — igenis! — most már én is azt mondom, hogy váljunk. Belefáradtam a sok feleselgetésbe; unom az örökös nőzatásait... Hát mondja, ügyvéd ur, nem elég válóok ez?

— Világos! — kacagott az ügyvéd. — Hanem mégis azt tanácsolom magának, hogy egyszer tanuk előtt verje el alaposan a feleségét. Akkor aztán jöjjön el újra és megbeszéljük a többit.

az oroszok feladják Port-Arthurt. Az sem volt igaz, hogy Dalnyt órákhosszat bombázták. Port-Arthurt és Dalnyt 30.000 főnyi sereg védi s ugyancsak 30.000 főnyi sereg áll a vasutvonalak mentén. A japán tengerészeti kormány a japán torpedók nagy sikerét annak tulajdonítja, hogy a torpedóflottának sikerült váratlanul meglepnie az orosz hajórajt. Az orosz ágyuk erős tüzelést fejtettek ki, némely lövés talált is, de alig tett kárt a japán flottában.

Mai távirataink a következők:

Port-Arthur.

Szentpétervár, március 23.

Alexejev helytartónak Miklós cárhoz Mukdenből tegnap kelettel küldött távirata jelenti: Stössel tábornok kiegészítő jelentése szerint a Port-Arthur előtt megjelent ellenséges hajóhad hat páncélos és hat cirkálóhajóból áll. Délután 9 óra körül megosztott az ellenséges hajóhad. A páncélos hajók és torpedónaszádok Liaotiesan mellett és a Galamb-öbölben a cirkálóhajók két nagy csoportban Port-Arthurtól délre és délkeletre állottak fel. 9 óra 20 perckor megkezdte a Retvizán a tüzelést Liaotiesan felett az ellenséges páncéloshajókra, kik viszont a városra lövöldöztek. Ez idő közben összegyűlt hajóhadunk a külső kikötőben. Délután 11 óra körül szünni kezdett az ellenséges ágyzás. Az egyesült japán hajóhad lassan távozott délkeleti irányban és 12 óra 30 perckor teljesen visszavonult. A part ágyzása közben ötven elestek, kilencen megsebesültek, egy ember pedig könnyebb sérülést szenvedett.

Szentpétervár, márc. 23.

Alexejev helytartónak Miklós cárhoz Mukdenből a 22-éről kelettel küldött távirata a következőket tartalmazza: A hajóhad parancsnoka jelenti Port-Arthurtól mai kelettel: Ejjel körül két ellenséges torpedónaszád közeledett a port-arthuri külső kikötőhöz, de az űtegek fényszóróinak körébe kerültek és az űtegek, valamint a Bober és Otvasin rájuk lőttek, miért is visszavonultak. Az ellenséges torpedónaszádoknak reggeli 4 órai támadását is visszaverték. Napvirradtkor közeledett az ellenséges hajóhad négy páncéloshajóval és hat páncélos cirkálóhajóval, továbbá hat másodosztályú és harmadik osztályú cirkálóhajóval, végül négy torpedónaszád három csoportban. Hét órakor kezdte elhagyni hajóhadunk a belső kikötőt. Az Askold zászlóval előre ment és a páncélosok követték. Az ellenséges páncéloshajók közeledtek Liaotiesan felé és 112 hüvelykes löveget lőttek Port-Arthurról és 108 löveget annak környékére. Lövegeink, amelyeket 80 kábelnyi távolságra lőttek ki, igen jól találtak. 10 órakor az egyik japán páncéloshajót granát találta, mire ez megszüntette a tüzelést és visszavonult. 11 órakor egyesült az ellenséges hajóhad és a külső kikötő partja mentén távozott anélkül, hogy megtámadta volna hajóhadunkat.

Koreai felkelők.

London, márc. 23.

A Times tegnapi tokiói távirata szerint Gesan felől jövő japánok Kamheungnál megtámadtak 300 főkkel koreait, kik közül kettő megöltetett, husz megsebesült és harminchat fogságba esett. A foglyok azt mondják, hogy az oroszok buntották fel őket. A koreai kormány elhatározta, hogy Jonganfót megnyitja a külföldi kereskedelemnek.

Orosz csapatok vonulása.

Szentpétervár, március 23.

A Russ című lapnak Versne-Udinszkából azt táviratozzák, hogy a csapatok a Bajkál-tavon nagy rendben vonulnak át. A Kelet-Azsiában szükséges tengelyen szállítható anyagot már átszállították a tavon. Az utolsó mozdonyt tegnap szállították a tulsó partra. A forgalmügyi miniszter, ki eddig mindent személyesen vezetett, a napokban elutazik.

A szárazföldi harcokról.

Berlin, március 23.

Mukdeni távirat közli, hogy az előrsöktől visszavont orosz csapatok szerint a japán hadsereg lázas sietséggel készíti a koreai erődítményeket Andsutól Port-Lazarettig s nagy csapatokat tolt előre Jangpjöng és Hangkjöng közt, hogy visszavonulási vonalát biztosítsa arra az esetre, ha Mandzsuriában a japán hadsereg nézve szerencsétlenül végződnek a hadjárat. A japán csapatok felgyelete alatt ezer meg ezer kuli dolgozik az erődítményeken, amelyek bevehetetlenek, amíg a japán flotta uralkodik a kelet-ázsiai tengeren.

TÁVIRATOK.

A macedon reformok.

Konstantinápoly, márc. 23. A prizrendi és ipeki kormányzó távirati értesítést kaptak, hogy felfüggesztették az új marha-adókat. Ezzel úgy látszik az albán elégedetlenség követelését teljesítették. A Prizrendtől délre fekvő Ljuma vidékre kiküldték a kívánt megerősítést. Úszkábból egy redif zászlóalj ment Prizrendbe.

Konstantinápoly, március 23. A nevrokoki (szereszi szandák) bolgár püspöknek megengedték, hogy eparkia a ama lakossága között személyesen osszon adományokat, melyet a múlt évi mozealom megviselt. Ezt az engedelmet csak Naczovics bolgár diplomáciai ügynök közbenjárására adták meg. Az elmúlt napokban a püspök támogatások kiosztása végett Kazzadsumbalára is kiterjesztette útját, melyet a nevrokoki püspökség alapítása óta a porta nem tekint e püspökséghez tartozónak. A püspök ezt a területet azóta írásbeli uton igazgatta és egyszer, midőn megakart látogatni, elutazásra kényszerítették. Ez történt most is és az exarchátus e miatt írásban tiltakozott.

A bolgár exarchátus megcáfolja azt a hírt, hogy egyes görögök és görög falvak áttértek a patriarchátustól az exarchátushoz. Az áttérést megtagadják egyes görögöktől is, kik magánokból akarnak áttérni. Az utolsó időben Florina vidékén (monasztiri vilajet) valóságos áttérnéhány falu lakossága. Ezek azonban bolgár nemzetiségiek voltak és ezek egy, mint sokan mások, a patriarchátus alatt állottak.

Konstantinápoly, márc. 23. A porta jegyzéket készít azokról a cselekedetekről, amelyeket a komitások az elmúlt két hónapban a macedoniai vilajetekben követtek el, hogy azt az entente nagykövetségeihez juttassák.

Szófia, márc. 23. Kormánykörökben alaptalannak tartják azt a hírt, hogy *Hilmi* basa és az európai polgári megbízottak között a lehető legjobb a viszony. Az a közlés, hogy újabb tárgyalásokra van szükség, mert Bulgária megváltoztatta feltételeit, nem igaz, mert a bolgár kormány ragaszkodik eredeti követeléseibe.

Magyarország Amerikában.

Budapest, március 23.

Az «Országos Magyar Gazdasági Egyesület» meghívására dr. Kacziány Géza tegnap este a *Közlekek* disztermében előkelő közönség előtt rendkívül érdekes, szabad előadást tartott az amerikai magyarság helyzetéről. Dr. Kacziány Géza, ki most jött vissza Amerikából, egy évig működött ott mint a presbyteriánus egyház lelkesítője. Hőségek alkalmat nyílt tehát, hogy az amerikai magyarság viszonyairól bő és alapos értesüléseket szerezzen, előadása ennek megfelelően rendkívül érdekes volt és sok tekintetben elsőrendű tanulságokat is tárt fel a kivándorlás kérdését illetően.

Legelső sorban a kivándorlás kérdésével foglalkozik az előadó, melyet a legnagyobb mértékben rendezetlennek mond. Az Amerikába érkezőket a partraszálláskor a legnagyobb cenzurával fogadják s aki a szigorú feltételeknek meg nem felel, azt könyörtelenül visszaküldik. Eddig rendben volna a dolog, mert a bevándorlást minden állam úgy szabályozza, ahogy jónak látja, ámde ezzel ellentétben a magyar kormány a kivándorlást majdnem korlátlanul a személyes szabadság terére bocsátotta s így a csábító ügynökök által kicsalt emberek borzasztó viszonyok között vannak kitéve. S míg a kivándorlás kérdése a legutolsó liberálisizmussal kezeltetik, a visszavándorlás védelmének fontos ügyével, a bevándorlással szemben népünk védtelen.

Érdekes az amerikai magyarság helyzete, melyből sok tanulságot meríthetünk. Az amerikai magyarsok túlnyomó többsége gyári- vagy bányamunkás, farmer, szóval földmives kevés van. A munkások legnagyobb része használható, ügyes kézműves, de hiányzik náluk a vezető, melyet a még eleddig csak szervezkedésben levő egyházak még nem képesek teljesíteni, vezetés-képes magyar intelligencia pedig nincs odakint. A korcsmázás veszedelmesen nagyon divatos szórakozás az amerikai magyarságnál s a társas-

dalmi szervezkedés is a korcsmákkal van szoros összefüggésben.

Az érdekes előadás főbb tanulságait a következőkben körvonalazzuk. Ugy idehaza, mint Amerikában más cél a magyarok előtt nem lebeghet, mint hogy tömöríteni kell az amerikai magyarságot s a kivándorlás védelme által lehetővé tenni az odamenőknek, hogy az ottani magyarság testébe azonnal beilleszkedhessék. Szervezni kell a magyarságot különösen egyházi s társadalmi uton. Ez ügy érdekében intelligens és művelt magyaroknak, önfeláldozó, önzetlen férfiaknak kellene Amerikába menniök, hogy az ott céltalanul tévelygő magyarok vezetését magukhoz váltsák.

A két legfontosabb tanulság azonban az, hogy ez az előadás az utána következő érdekes felszólalással egyetemben megdöntötte azt az általános hiedelmet, hogy a magyarokat *földéhség* vezeti Amerikába. Aki kimegy, mind szegény, pénzt akar szerezni, nem földet s ezt a gyárakban jobban elérheti, mint a farmokban. Alig is van ott magyar földmives, gyári munkás az mind. A másik tanulság pedig az, hogy az amerikai kivándorlás ügyét — még nekünk idehaza is — amerikai szellemben, vagyis üzleti alapon kell értelmeznünk és kezelnünk. Aki kimegy, meggazdagodni megy s ha lehetővé tesszük neki, idővel vagyonnal gyarapodva s tapasztalatokkal gazdagodva, ha hazajöhet, itthon igen hasznos tagjává lehet a társadalomnak.

Az előjenzéssel s tapssal fogadott előadás után *Perényi Béla*, jelenleg itthon tartózkodó amerikai honfitársunk emlékezett meg néhány szóval az Amerikába szakadt magyarok vezetés nélküli állapotáról s különösen az amerikai magyarok *visszatelenítésének* kérdésére hívta fel a figyelmet. *Perényi* különben a husvét utáni napokban önálló előadást fog tartani e tárgyról.

Nem nagy, de válogatott társaság gyűlt össze a Kacziány előadásának meghallgatására; a hallgatóságot díszes hölgytársaság is tarkította. Következők neveit sikerült feljegyeznünk: *Bernát Istvánné, Balás Árpádné, Buday Barnáné, Fábrián Ilonka, Jeszenszky Pálné, Kacziány Gézáné, Landgráf Jánosné, Rubinek Gyuláné, Rubinek Jolán, Szilassy Zoltánné* és még többet.

Jelen voltak továbbá: *Emödy József, dr. Bernát István, Balás Árpád, Ballagi Aladár, Buday Barna, Bankós Sándor, Cserny Károly, Csernay Ödön, dr. Drucker Jenő, Egan Lajos, Fernet Elemér, Fernet Béla, dr. Gádl Jenő, Kodolányi Antal, Kaszits Péter, Kirchner Lajos, Koiler Pál, Lázár L. Pál, Lang Henrik, dr. Molnarszky Miklós, Mokry Ferenc, Mauls Gyula, Mike János, Magyar Gyula, Perényi Béla, Paikert Alajos, Penninger Antal, dr. Rodiczku Jenő, Szécskay György, Szikossy Aladár, dr. Varjassy Gyula, Zseni József stb.;* az O. M. G. E. részéről: *Rubinek Gyula* ügyvezető titkár, *Szilassy Zoltán* szerkesztő titkár, *Jeszenszky Pál* titkár, *Zorád István* ipari titkár, *Arkövy Richárd* segédtitkár és többet.

A nagyérdemű előadásról tudósítók a következőkben számol be:

Az elnöki székéből *Emödy József* üdvözölte dr. Kacziány Gézát s felkérte, tartsa meg előadását. Ekkor szólásra emelkedett dr. Kacziány Géza, ki előadásában először a magyar bevándorlók iránti ellenséges érzületet vázolta s ennek okait fejtegette. Ez okok részint a magyarországi bevándorlók egyéniségében, részint külső körülményeiben (főleg szegénységében) rejlenek, legfőképpen pedig a magyarság számos ellenségében. Amíg az elnökválasztás le nem zajlik (ez év novemberében), addig hékében maradnak a bevándorlók, azontul ismét mezuul a harc ellenük Amerikában. Kacziány ezt jogosultnak tartja, mert minden államnak védekeznie kell a bevándorló silány emberanyag ellen, egyedül csak Magyarország az, mely még a közveszélyes söpredéket is megtűri az öslakosság rovására.

Áttér ezután a magyar kormány politikájára a kivándorlás kérdésében. Határozottan kárhoztatja, hogy az O. M. G. E. sok anketjének dacára az eredmény az lett, hogy pár cég kezébe került az egész. Néhány példát hoz fel arra, hogy mi minden történik a magyarság kárára. A Cunard-társulattal kötött szerződés is ilyen. A kormány kezességét vállalt arra, hogy évenként 30.000 kivándorlót szállít a társulatnak: ha nem adhat annyit, fizeti a költséget. De amíg a kivándorlást a kormány elősegíti, nincs arra gondja, hogy a visszavándorlás-

ról is gondoskodják. Pedig úgy az eddigi tanulmányozók, mint a napisajtó elégszer elpanaszolják emberanyagban való veszteségünket. Magyarzata ennek a kormány féltelme az Amerikából bejöhethető szabaddal szellemről.

Helytelenítette ezután a kivándorlási monopoliomot. Amíg a régi vonalakon való kivándorlást a kormány közegei a tulajdon elkobzásával büntetik, addig a Cunard-féle kivándorló vonalon mindenkinek szabad mennie. Ehelyett a kormány azt tehetné, hogy a másfelé csábító ügynököket ellenőrizné, esetleg üzleket megrontaná. Mert ezernyi ember élésködi a szerencsétlen kivándorlókon Európában és Amerikában. A Canadába, Braziliába és másfelé csábító ügynökök üzemei elé kellene rátáratni.

Az Amerikába megérkező kivándorlók védelme feltétlenül szükséges volna. A kiérkező magyarországi ott ismét a kiraboltság előtt áll. Kellene New-Yorkban egy nagy közveitő intézet, melyben az összes megérkezettek addig helvét találjanak, míg egy iroda a nyugattal kapcsolatban őket elhelyezni nem tudja. Biztosan létrejön ez majd magánvállalkozás útján, de persze, ez is majd kirabolja a bevándorlókat.

Ezek elhelyezkedése az Egyesült-Államok területén a lehető legszélesebb kiterjedést mutatja. Alaskától Galvestonig (mexikói öböl) és Newyorktól Friskóig mindenütt van magyar. Ezek szervezésére az eddig tett kísérletek hiábavalók. Politikai szervezésről szó se lehet, mert a munkás nép ott nem ért a politikához s neki mindegy, melyik párt kerül felül Társadalmi szervezés az egyetemen történik, melyek többnyire a korcsmárosok malmára hajtják a vizet. Tehát megmarad az egyházi téren szervezés.

Az alkoholiszmus elleni harcot vázolja ezután az előadó s az amerikai társadalom becsülésének fokmérőjét a korcsmákkal szemben tanúsított magatartásban látja. A magyarság helyzete a nagy munkagépezen képeze. ben képeze az előadás további tárgyát. Összehasonlítja előadó a magyarságot a többi nemzettel és nemzetiséggel. Ez összehasonlítás a magyarság hátrányára üt ki. Okát ennek abban látja, hogy Amerikában teljességgel hiányzik a vezetésre szükség magyar intelligencia, miután a kimenő kaputások többnyire hűnői következmények elől szöknek meg. Akikről tehát a nép példát vehetne, olvasnak, hogy ottlétük csak káros hatású.

Előadó nem tesz javaslatokat a bajok orvoslására. Egyetlen orvoslás az lenne, hogy becsülettel igazi hazafiak menjenek ki végleges tartózkodásra Amerikába és vegyék kezükbe az ügyet közös megállapodással, egységesen, hogy az amerikaiak becsülését megnyerje. Az ott levők közül a visszatérőkről gondoskodni kell, hogy addig ne veszítsék el a magyar haza iránti szeretetet: jó papok és jó tanítók útján. Lehetővé kell tenni az ott maradóknak a tisztességes beolvadást, hogy a később kivándorlók már örömmel és becsüléssel fogadtassanak.

Majd a künn levők megtalálják a maguk módját, miként intézzék a magyarság sorsát. Eljön az idő, midőn politikai tényezővé válik ott a magyarság, ekkor már a nyugati részre vezetendő a tömeges letelepedést (Oklahoma, Wyoming, Idaho stb.), hol tömegben együtt évszázadig megőrizheti a magyarság saját önállóságát és haza is becsáthat szabadságvágyó rajukat az ó-haza regenerálására.

A lelkes élienés csillapultával **Perényi Béla** mondott rövid beszédet s vázolta az amerikai magyarok gondolkozásmódját. Ott minden üzleti alapon megy, így kell ezt idehaza is felfogni.

A tetszéssel fogadott felszólalás után **Emőd József** felkérte **Perényi Bélát**, hogy tapasztalatairól legközelebb előadást tartson. Ezek után köszönetet mondva az előadónak, bezárta az ülést.

*

Az előadó-estét társasvacsora követte, melyen **dr. Kacziány Géza**, **Perényi Béla**, **Rubinek Gyula** s **Balds Árpád**, **Zseni József**, **Lázár Pál** stb. mondtak lelkes felkőszöntöt.

Előfizetési fölhívás!

1904. évi április hó 1-ével új előfizetést nyitunk a **Magyarságra**, miért is kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lakhelyüket változtató t. előfizetőinket pedig az új lakhely bejelentésére kérjük.

T. előfizetőinknek ezentul is megküldjük vasárnaponként rendes heti szépirodalmi mellékletünket a

Magyar Családot,

mely hivatva van szórakoztató és tanulságos elbeszéléseivel és költeményeivel e lap közönsé-

gét még szívélyesebb összeköttetésbe hozni kedvelt lapjával.

Kedvezményes előfizetési áron küldjük t. előfizetőinknek az

Urambátyám

egyetlen magyar társadalmi élelapot, melyet t. előfizetőink 4 korona helyett 3 korona negyed évi előfizetési díjért kapnak és a

Budapesti Bazár

magas irodalmi színvonalu, dus tartalmu, legolcsóbb magyar modern divatlapot 1.50 K helyett 1.30 K negyedévi előfizetési díj mellett.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:	Vidékre:
Egy óra 1.— K.	Egy óra 1.20 K.
Negyedévre 3.— «	Negyedévre 3.60 «
Félévre 6.— «	Félévre 7.— «
Egész évre 12.— «	Egész évre 14.— «

Az **Urambátyámra** és a **Budapesti Bazárra** előfizetni a **Magyarság** postautalványán is lehet.

Mutatványozást megismerés céljából kívántra készséggel küldünk.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek a lap elkésve érkezik vagy rendetlenül kézbesítettik, bennünket értesíteni sziveskedjenek, hogy megfelelően intézkedhessünk.

Tisztelettel

a «Magyarság» kiadóhivatala

NAPIHIREK.

Budapest, március 23.

— (Időjárás.) Nyugat-Európát kiterjedt maximum, Keletet pedig minimum borítja és Dánia felett is depresszió fejlődött. Európában az idő sokhelyütt, különösen Németországban, meg az Alpeseken csapadékos lett és az éjjeli hőmérséklet aránylag alacsony volt.

Hazánkban a hőmérséklet emelkedett és éjjeli fagy nyugaton egyáltalában nem fordult elő. Csapadék a Dunántul nyugati felében és Erdély délkeleti felén esett.

Jólet: Változékony hűvös idő várható, helyenkint csapadékkal.

Hőmérséklet: + 9-7 C. fok.

— (A király Abbáziában.) Abbáziából jelentik: Határozottan megállapították, hogy **Ferenc József** király április 7-én Abbáziába érkezik. A király az Angialina-villában fog lakni, ahova e hó 23-án **Mária Jozefa** főhercegnő is megérkezik. A király reggel érkezik oda s másnap visszatér Bécsbe. A király meglátogatja a svéd királyi párt s a luxemburgi nagyhercegi párt. Este **Os-kár** királynál diner lesz. Abbázia nagyban készülődik, hogy királyunkat fényesen fogadják.

— (A német császár.) mint Berlinből jelentik, szombaton találkozik Nápolyban az olasz királylyal. Megelőzőleg találkozni fog a császár Anzióban Margherita özvegy királynéval.

— (Udvari és személyi hírek.) Bécsi jelentés szerint a király tegnap délután, mint ezt már néhány év óta a husvétünnep előtt tenni szokta, meglátogatta a boldogult királyné volt udvarhölgyeit. **Sztáray Irma** grófnőt és **Ferenczy Idát**. — A **miniszterelnök** ugyanis, mint belügyminiszter további rendelkezésig nem ad kihallgatást. — **Lipót** belga király fürdőkurára Wiesbadenba utazott.

— (Orosz diákok letartóztatása.) Dorpatban, mint egy ottani távirat jelenti, az egyetlen összes hallgatóinál házkutatást tartottak forradalmi füzetek miatt; 480 diákot a rendőrség letartóztatott.

— (Királyunk dédunokája.) **Mária Valéria** főhercegnő tegnap délután Bellegarde gróf szolgálattelvő kamarás kíséretében Windischgrätz Erzsébet hercegnő látogatására Prágába érkezett. A párvándvaron Windischgrätz Ottó herceg fogadta. — A Windischgrätz Erzsébet hercegnő állapotáról tegnap délután kiadott orvosi jelentés a következőleg hangozik: Közérzés és általános állapot teljesen kielégítő, hőmérsék 37.2, érverés 80. Aláírva: dr. Kapp. — Dr. Carobak tanár, akit a Gröhe-villába hívtak, tekintettel a hercegnő kielégítő állapotára, visszatért Bécsbe.

— (Magyar nemesség.) A király **Haraszi** Tivadar szelevényi földbirtokos és törvényes utódainak, a közzgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet «szelevényi» előnévvel díjmentesen adományozta.

— (Montignoso grófnő.) Drezdai udvari körökben határozottan állítják, hogy a **pármái** herceg, **Montignoso** grófnő nagybátyja, átengedte a grófnőnek rohrschachi (Svájc) lakóházát, ahol a volt trónörökösné hosszabb ideig fog tartózkodni. Montignoso grófnő május elején költözködik át Rohrschachba.

— (Pusztító vihar.) A Kölnische Zeitung közli: A Brisbaneből (Aucenstand) érkezett **Wanaka** hajó személyzete beszéli, hogy a Fidiszigeteken óriási vihar pusztít, amely Leonka kereskedelmi várost romba döntötte. A város házaiból egyetlenegy sem maradt meg. Temérdek sokan veszítették életüket a nagy viharban és a tengeren sok hajó sülyedt el.

— (Windischgrätz herceg utóda.) Bécsből jelentik, hogy a minap elhunyt **Windischgrätz** Lajos herceg utóda a csapatfelügyelői állásban valószínűleg **Galgoczy** tábornagy, a przemysli hadtesti parancsnoka lesz. Régebben báró **Alborit** emlegették erre az állásra, de őt nemrég nevezték ki a megszállt tartományok katonai kormányzójává és nem valószínű, hogy most ismét mást nevezzenek ki a helyébe.

— (Jubileum.) **Jókay** Sándor magyar királyi postai és távirat-felügyelő, a központi utalvány felszólalási osztály (IX. ügyosztály) főnöke (Jókai Mór, a koszorus író unokaöccse és gyámja), tegnap ünnepelte szűk baráti körben hivatalnokoskodásának harmincéödik, hivatali főnökségének pedig tizedik évfordulóját.

— (A lekéri apátság.) Ő felsége a lekéri apátságot dr. **Lányi József** pápai prelátusnak adományozta. A lekéri apátság régebb óta a királyi háznál alkalmazott magyar papok legfelsőbb helyen való kiüntetésével szolgál. Legutóbb **Rimély** besztercebányai püspök birta, aki annak idején **Rudolf** trónörökösünk magyar oktatója volt. **Rimély** halála óta eddig betöltetlen volt az apátság, amelyvel most a felség **Ferenc** **Ferdinánd** trónörökös házi magyar papját, a trónörökös családjának magyar nyelv- és történelemtanárát tüntette ki dr. **Lányi** prelátus személyében.

— (Bolgár amazon az orosz hadseregben.) Odeszból jelentik, hogy **Zorka Iliewa**, bolgár amazon, aki a legutóbbi macedon felkelés alkalmával egy felkelő banda vezére volt, jelentkezett Kaulbars fő-kormányzóknál, hogy engedje meg neki, hogy az orosz csapatoknál, mint önkényes szolgálhasson a keleti harctéren. Az amazon hatalmas növésű izmos hölgy, jelenleg 23 éves s férfi ruhában jár.

— (Gyászrovat.) Gróf **Szapáry** Sándor, aki anyja, Szapáry Gabriella grófnő látogatására **Pozsonyba** utazott, ott influenzába esett és néhány napi betegség után 46 éves korában elhunyt.

A **Cambridgei** herceget, mint Londonból táviratozzák, tegnap temették el. A halottat vivő vonat délután két órakor érkezett Kensalgreenbe. A temetésen ott volt **Edvárd** király és a királyi család több tagja, kik lementek a mauzoleumba, ahol a halottat eltemették. A temetésen jelen voltak a többi közt még **Ferenc József** király képviselője és a német császár képviseletében **Albrecht** porosz herceg.

A **Borsszem** **Jankó** ismert alakjának, **Tollyáss** **Dánielnek** megteremtője: **Kiséri Péter** Dénes meghalt a múlt héten **Kiskun-Halason**, 67 éves korában. Az elhunyt öreg ur a hatvanas éveknél kedvelt írója volt.

Justh **Gyula** országgyűlési képviselőt, a függetlenségi párt oszlopos tagját sulvos csapás érte. des atvja, necspáli **Justh** **István** földbirtokos hosszas szenvedés után nyolcvanhárom éves korában meghalt. Az elhunytat az **Entreprise** az **Esterházy-utca** 13 számú házban diszravatára helyezte el. A be-szentelés holnap, csütörtökön, fél négy órakor lesz, amikor is elszállítják a békésmegyei **Szenk-Tornvára** s ott másnap fél négy órakor temetik el a családi sírkertben. Az elhunytat **Justh** **Gyulan** kívül felesége szül. **Szítányi** **Vilma**, gyermekeik: **Matild**, férjezett **Szítányi** **Gézáné**, **János**, **Elza**, férjezett **ijf. Messko** **Sándorné**, **Lajos**, **Margit** és unokája, **Szítányi** **Miklós** gyógyszerész. A rekviumet e hó 26-án tartják meg a ferencrendiek templomában.

— (Az Országos Magyar Szövetség Nyitán.) Nyitáról jelentik: Gróf Esterházy János, az Országos Magyar Szövetség elnöke, szombaton alakítja meg az országos magyar szövetség nyitási fiókját. A városban nagy előkészületeket tesznek. Több fővárosi író megígérte közreműködését.

— (Tanárgyűlés Hódmezővásárhelyen.) Az orsz. polgári iskolai tanáregyesület csongrádmezei köre a hó 26-án Hódmezővásárhelyen tartja évi közgyűlését. A gyűlés tárgya: Baranyai Gyula elnöki megnyitója, Hevesi János tükör jelentése, özv. Zelenka Jánosné csongrádi polg. iskolai tanítónő előadása Művészeti tárgyak a polgári leányiskola szolgálatában címmel, Hevesi János előadása Az iskolai könyvek magyarságáról, tisztújítás, indítványok stb. Gyűlés után társasvacsora lesz.

— (A mentők gyűjtőperselyei.) A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület néhány év előtt gyűjtőperselyekkel látta el a vendéglőket, kávéházakat és egyéb üzleti helyiségeket, ahol azok mint gyufatartók kerültek az asztalokra, hogy mennél szembeötlőbbek legyenek. Azonban így is csak kevés hullt a perselyekbe, éppen annyi, amennyibe a gondozása került s ezért a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület valamennyit bevonca és teljesen megszüntette a mozgó perselyekkel való gyűjtést.

— (Az emberbarátokhoz.) Felkértünk a következő sorok közlésére: 48-as honvéd özege, aki mindkét szemére hibás s betegsége miatt is teljesen munkaképtelen, a legnagyobb nyomorban van. Jóságú emberekhez könyörgök, hogy segítsenek ráta. Özege Popovicsné, Baross-utca 32. sz. 11-ik ajtó.

— (Érdekes katonai mars.) A nagykirindai huszárezredet legutóbb Galiciába helyezték át, ahol a jövő hónapban kell új állomáshelyét elfoglalnia. A költözködés nem mindennapi módon megy végbe. A huszárok ugyanis nem vasuton, hanem lóháton teszik meg az utat Nagykirindától Galiciáig. Április 7-én indulnak el s a nagy utat körülbelül két hét alatt teszik meg. Az érdekes mars iránt katonai körökben nagy az érdeklődés.

— (Hó.) Kézdivásárhelyről jelentik, hogy vasárnap óta félnapi megszakítással a hó folyton esik. A földeket félméteres magas hó borítja. Egész Háromszék megyében olyan nagy hóesés van, hogy a vonatok csak késéssel érkeznek be.

— (Az isili kőzu'a.) Csongrádon is zászlót bontottak a Bánffyisták és vezérük nagyban kapacitált egy politizáló gazdát, hogy térjen ő is az új hitre. De a gazda fejesóválva mondta:

— Dejszen, jobban tenné Bánffy is, ha hallgatna!

A bánffysta megütözközve kérdezte:

— Hát mi baja kelmednek Bánffy Dezsővel? Olyan igaz magyar ember az, hogy no!

— No-no! Nem lehet az jó ember, aki az isili klózulát aláírta!

— Hát mi baja kelmednek az isli klózulával? Hisz azt sem tudja, mi tán terem.

— Ammár igaz! De mégse lehet az jó dolog, ha Bánffy aláírta!

— (Villamos elgázolás.) A közuti villamos vasut 55. számú kocsija tegnap este nyolc órakor az Orcz-ut és Körös-utca sarkán elgázolta Verting Ferenc hentes kocsiját és lovát. A hentes jobb lábán súlyosan megsérült, azonkívül a kocsi ülő Grünwald Samu is megsebesült. A ló nyomban kimult. Az eset, mint a tanuk nagy része elmondotta, úgy történt, hogy a ló megijedt egy arra haladó kerékpartól, amelyen Holt Jakab ült, mire nekiment a villamosnak s ez aztán elütötte a kocsit meg a lovat. Holt Jakabnak szerencséje volt, nem sérült meg. A vizsgálatot megindították.

— (A szabó-sztrájk.) A szabók sztrájkjában tegnap délután békéltető-tárgyalás volt. A mesterek által kidolgozott árszabályt a munkások el akarták vinni a sztrájknyárára, hogy ott tanácskozzanak a dologban, de a mesterek ezt nem engedték meg. A szabósegédek erre megszakították a tárgyalást s kijelentették, hogy folytatják a sztrájkot, sőt ma az az 1500 segéd is újra sztrájkba fog, akik már megkezdtek a munkát. A sztrájk-bizottság elhatározta, hogy a segédekkel együtt sztrájkoló kismestereknek, részvényi alapon nagyobb műhelyeket rendez be s ott meg is kezdik valamennyien a munkát.

— (Az osztályorszájték) mai húzásánál a következő nagrobbr nyereseményeket sorsolták ki.

100 000 koronát nyert: 33990.
80 000 koronát nyert: 55474.
25 000 koronát nyert: 87851.
10 000 koronát nyertek: 51367 67698.
2000 koronát nyertek: 65474 11860 83822 69025 109072 35916 62656 30203 24304 16382 23568 77832 93495 9021 33502 80455 72689 5202 91237 26102 44543 8234 59368 46690 18784 79318.

1000 koronát nyertek: 56140 8323 63104 229 9 94113 58058 25630 2808 3198 44504 33850 69994 93743 26356 99776 35282 7003 89789 84282 96699 29735 10403 106225 37645 93567 14507 68192 17161 28190 45541 20081 19633 20137.

500 koronát nyertek: 90690 87399 76991 49113 95693 25954 76615 1034 9267 105722 79194 8709 68203 27170 18584 10446 67929 71103 19137 44903 693 9983 84439 15977 7385 44513 74637 100001 78642 63666 23937 20773 83740 23945 4871 61910 38774 77707 58990 16424 109380 93892 65874 48819 22285 45430 68665 58611 54052 26861 12369 28759 7287 54 10056 17565 5508 83054 65120 6747 97324 71306 3568 88450 53267 75470 79737 30453 25086 34882 22580 79943 58885 4593.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— (Gyujtogatás boszúból.) O-Radnáról írják: Oláh-Szentgyörgy községben tegnap este dr. Monda Endre 60 000 korona értékű pavillonszerű háza földig égett. A nagy szélvihar következtében a tűz a szomszéd épületre is átharapódzott és abban is nagy kárt okozott. A tűz keletkezésének oka valószínűleg gyujtogatás. Az előjáróság megindította a nyomozást. Dr. Monda ellen a lakosság oly ellenszenvvel viseltetik, hogy senkit sem lehetett a tűz oltásánál való segédkezésre rábírní. Az ellenszenv oka egy pör. Dr. Monda családja már aludt, mikor a tűz kiütött és csak nagynehézen tudott kimenekülni.

— (Hírek a rendőrségről.) Kifogott holttest. A Ferenc József-híd budai oldalán tegnap este egy középmetű, barna haju férfi feloszlásnak indult holttestét fogták ki a Dunából. Magyar eszima, szürke felső kabát és barna nadrág volt rajta. Nem tudják, hogy ki az illető? — Lakásfosztások. Winkler Menka pálinkamérő Ferenc József-rakpart 19. számú lakását tolvajkulcsal felnyitották és 1000 koronát érő ékszeret loptak el. Tolvajkulcsos lakásfosztások jártak Engleher István házmester Dandár-utca 26. számú lakásán, ahonnan 160 koronát érő ruhaneműt, Szendrei Károly Izabella-utca 65/b. számú lakásán, ahonnan ékszeret és Bruck Károly magánzó Podmaniczky-utca 39. számú lakásán, ahonnan ruhaneműt loptak el. — Eltűnt leány. Ma reggel a Marzit-híd pesti oldaláról a Dunába uerott Friedner Aranka tizenhat éves elarusító, akit azonban kifogtak és a mentők a Rokus-kórházba vitték.

x Gazdák. Ha nagy terméshez akarnak jutni, Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33. szám. mindenkinek kívánatra ingyen készséggel megküldi.

x Az ipar csodája mindig az volt, ha az ipartermek oly olcsó ártban kerül forgalomba, hogyha az felbűnést kelt. Egy ilyen csodát teremtett meg mostan az Országos Posztószöveti Társaság, hogy 5 forintért szétküldi az ország bármely részébe a legnagyobb létszámú legelőndő finom posztót vagy kamparn-szövetet, fekete, sötétkék, barna, szürke és drapp színekben. Ezt a szinte bihetetlen olcsó árt úgy tudta mesteremteni, hogy egy posztógyárosnak pénzre volt szüksége s minden készletét adta el neki oly olcsón, hogy a vételár alig fedezte az előállítási költséget, amit bizonyít, hogy egy rövid idő alatt pár száz utánrendelést és körülbelül száz elismerő levelet kapott az ország minden részéből, ajánlatos tehát a nagyközönségnek, hogy minél sürgetebben rendeljen meg ezen finom posztóból néhány ölbnyre való, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Megrendeléseket utánvét mellett eszközöl az Országos Posztókiuteli Társaság (Budapest, VII/VI. ker. Rottenbiller-utca 4-b szám). Két férfiruhára való rendelésüel a postaköltséget a cég fizeti. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küldhet.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Főispán és hirlapíró. Még az ex-lex kormányzás legelején történt, hogy Szolnok-Doboka vármegye feliratban üdvözölte Széll Kálmán miniszterelnököt, amire egy budapesti ellenzéki lap éles cikkben támadta meg Deesy Zoltán szolnok-dobokai főispánt. Ezt a cikket a kolozsváron megjelenő «Ujság» című lap, a forrás megnevezésével átvette s kommentár nélkül leközlölte. A megsértett főispán a budapesti lap szerkesztőjével lovagias uton intézte el dolgát, ellenben az «Ujság» ellen egy másik kolozsvári lapban sértő nyilatkozatot tett közzé, amelyre Herczeg Jenő munkatárs sértő módon válaszolt, köpönyegtorgató és politikai elvtagadónak mondván a főispánt. Ezen cikkek miatt egymás ellen kölcsönösen pert indítottak becsületsértés és rágalmazás miatt.

A kolozsvári esküdthírség Deesy Zoltánt az «Ujság», illetve Herczeg Jenő személye ellen közzétett sértő nyilatkozatáért a becsületsértésben, Herczeg Jenőt pedig az arra adott válaszáért a rágalmazásban vétkesnek mondta ki, mire az eljáró bíróság Deesy Zoltánt 130 korona, Herczeg Jenőt pedig 500 korona pénzbüntetésre ítélte. Ma tárgyalta a királyi Kuria Kelemen Mór elnöke alatt s Tarnai János előadásában a benyújtott semmisségi panaszokat s azokat rövid tanácskozás után, mint alaptalanokat, visszautasította, ezzel hozzájárulván az első bíróság ítéletéhez.

NYILTTÉR. *)

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbajknál. Biztos védelem szétűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehézo betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

A vám és kereskedelmi értekezlet tanácskozásait melyeket a hónap 2-án kezdettek és azóta csaknem naponként folytattak a Németországgal és Olaszországgal megindítandó vámtárgyalásokról, tegnapelőtt rövid időre megszakították. E hét végén vagy a jövő hét elején ismét folytatják a tanácskozást. Időközben megfogalmazzák, megszerkesztik, a magyar-osztrák vám- és kereskedelmi értekezlet tagjai által tett indítványokat és felülvizsgálás végett a két kormány elő terjesztik. Minthogy általános a kívánság, hogy az akció lehetőleg gyorsíttassék, nincs kizárva, hogy a két kormány által jóváhagyott javaslatok még husvét előtt eljutnak a német kormányhoz. A vám- és kereskedelmi értekezlet legközelebbi tanácskozásai az olasz kereskedelmi szerződésre vonatkozó javaslatokkal fog foglalkozni.

A legjobb, legmegbízhatóbb gazdasági és kerti veteménymagvak beszerzésére ajánljuk **GOMBÁS JENŐ** (ezelőtt **NÖTHLING VILMOS**) magkereskedését **BUDAPESTEN, Kálvin-tér. * Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Országos lóvásár. A Tattersallban tegnap és tegnapelőtt tartott jőzsefnapi országos lóvásárra felhajtottak 1936 darab I. osztályu, 553 darab II. osztályu, összesen 2489 darab lovat. Elkelt 1646 darab ló.

A sárréti kőut. Bihar vármegye sárréti járásából tegnap délelőtt a képviselőházban száztáru küldöttség tisztelt gróf Tisza István miniszterelnöknel és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternél. A kérelem az volt, hogy a két tranzverzális ut a járason keresztül, Püspökladány, Udvari, Nagybajom, Nagyrábé, Bakonyzél, Berettyóújfalú érintésével összeköttesék, ami által a Sárréti kőutat nyerne. A vármegye felvette ezt a vonalat utépítési programjába és a deputáció arra kéri a kormányt, hogy a beruházási költségekből annyit juttasson a vármegyének, hogy ez a kérdéses utvonalat mielőbb kiépíthesse. A deputációt Illyés Bálint országgyűlési képviselő vezette, a kérelmet dr. Baracs Béla járási főszolgabíró adta elő. Gróf Tisza István miniszterelnök is, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter is szívesen látták a küldöttséget. A miniszterelnök kijelentette, hogy teljes jóindulattal azon lesz, hogy a szóban forgó utvonalt kiépíttessék, a kereskedelemügyi miniszter azt válaszolta, hogy a beruházási törvény minden vármegyét abba a helyzetbe hoz, hogy öt év alatt a törvényhatósági utakat kiépíttetheti. Az itt szóban forgó utvonalt is, amint a küldöttség előadta, törvényhatósági ut, ennél fogva mielőbb elkészülhet. A küldöttség meleg szavakban mondott köszönetet egy a kormányelnöknek, mint a kereskedelmi miniszternek a válaszáért.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készbuza mérsékelt kínálat és ugyanoly vételek mellett ma lanyha irányzatú volt. Elkelt körülbelül 17.000 métermázsa 5 fillérig olcsóbb áron.

Készárúzet.

Buza:

Tiszavidéki: 300 mm. 79.5 k. 8.65 korona, 100 mm. 80 k. 8.45 korona, 4600 mm. 79.7 k. 8.65 korona, 200 mm. 79 k. 8.60 korona, 500 mm. 79 k. 8.62.5 korona, 100 mm. 78 k. 8.40 korona, 350 mm. 78 k. 8.35 korona, 100 mm. 77.2 k. 8.35 korona, 100 mm. 77 k. 8.35 korona.

Hartai: 500 mm. 77 k. 8.35 korona.

Fejérmegyei: 1100 mm. 77 k. 8.27.5 korona.

Pestmegyei: 100 mm. 80 k. 8.45 korona, 250 mm. 78 k. 8.35 korona, 100 mm. 78.5 k. 8.50 korona.

Marosi: 500 mm. 79.2 k. 8.30 korona.

Cservenkai: 4680 mm. 77 k. 8.32 korona.

Zombori: 1000 mm. 76 k. 8.20 korona, 220 mm. 75.5 k. 8.20 korona.

Dunai: 1000 mm. 76 k. 8.05 korona, 600 mm. 75 k. 8.00 korona.

Rozs: 150 mm. 6.42.5 korona.

Arpa: 600 mm. 5.75 korona.

Zab: 100 mm. 5.45 korona.

Tengeri: 200 mm. 5.27.5 korona, 800 mm. 5.25 korona.

Érték-tőzsde.

Kedvetlenül indult a mai üzlet. A vetések állásáról érkezett kedvező jelentések ugyan alkalmas hausse motívumok, csak hogy a spekulációt az utóbbi napokban ismét az orosz-japán háború kezdő izgatni. A kínai beavatkozástól tartanak különösen Németországban, minél fogva a német börzék alacsonyabb árfolyamokat küldtek. Az árfolyam-hanyatlás az üzlethez mérten csekély volt. A helyi és járadékpiac szilárd maradt.

Az előzőszen jegyzetek:

Osztrák hitel	645.50	644.50	644.25	---
Magyar hitel	764.50	764	764	---
4% koronajáradék	97.95	97.95	---	---
Lezámitolóbank	452.	452	452.	---
Jelzálogbank részv.	516.50	516.50	---	---
Rimamurányi	479	479	479	---
Allamvasut	638.50	638.50	638.50	---
Városi villamos	318	318	318	---
Budapesti Közfut	585.	585.	585.	---

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	643.75	---	---	---
Magyar hitelrészv.	763.	---	---	---
4% koronajáradék	97.95	---	---	---
Lezámitolóbank	452	---	---	---
Jelzálogbank részv.	516.50	---	---	---
Rimamurányi	479.	---	---	---
Allamvasut	637.50	---	---	---
Városi villamos	318.	---	---	---
Budapesti Közfut	58	---	---	---

REGÉNY-CSARNOK.

Szegény ember szerencséje is szegény.

Irta: Gr. (1)

A magyar közmondások kincstárában elhelyezett bölcsesség egyik gyöngye az a mondás, amelyet soraink élére irtunk. Bizony azért szegény a szegény, hogy szegényesége hiven kísérje minden léptét s hogy szegényesen is sikerüljön minden, amibe szegényesen belekezdett. Néhány forintot legföljebb ha gesztenyesütésbe foghatsz az utcáron, ahol még mindig okosabb és előnyösebb a te foglalatosságod a közélet utcasarkára utalt szegény emberénél, akinek szintén az a feladata, hogy más emberek számára kaparja ki a parázsból a forró gesztenyét, de úgy, hogy nem kapja meg érte a neked legalább hűségesen kijáró filéket.

Szegény embernek szerencséje is szegény, de még ebben a szegény szerencséjében is észlelhetők a fokozatok. Az ezredéves kiállításnak volt egy csarnoka, az ugynevezett időleges kiállítások számára. Virág elhervad, zsír elolvad, gyümölcs megszotyosodik, ha két-három napnál tovább fekszik egy helyen. Éppen ilyen időleges foglalkozásu egzisztenciái is vannak a társadalomnak, akiknek munkájuk néhány hétre-hónapra terjed legtovább, amíg annak ideje van. Mikor ennek a foglalkozásnak az évadja véget ér, vagy pedig még a szokásos hónapok keretén belül kedvezőtlen időjárás csappantja meg a szegény ember szegény szerencséjének ajándékait, akkor úgy jár ő keme, mint azok az ideiglenes kiállítások. Elkezd körülé minden, de minden hervadni, csöppögni, szotyosodni és az időleges kiállítás nagy hirtelen véget ér s a szegény ember irigyelheti a legyek sorsát, amelyek még a kopár falak közt is találnak módot a megélhetésre.

Az ilyen évadhoz, ideiglenes foglalkozáshoz kötött szegényes szerencséjű szegény emberek között a nevezetes millenniumi esztendőben kiváltságos keserves sorsuk volt az uszómestereknek. Alig volt öt-hat verőfényes nap s a nyarat hol esipős szelek, hol pedig véget nem érő esőzések zavarták, úgy, hogy az embereknek uszoda nélkül is volt abban módjuk, hogy bőrig ázzanak vagy lehüljenek. Az elázások, a lehülések esztendeje volt ez minden tekintetben, amint emellett bizonyosságot tehetnek más uszómesterek, az ipar, a kereskedelem, a politikus uszómestereit sem véve ki a sorozatból. Egy szegény uszómester és hűséges életpárjának tragikomikus történetét mondjuk el a helyen, amelyből a nyájas olvasó új bizonyítékot meríthet az elbeszélés című szolgálat közmondás igazsága mellett, de meg az iránt is tisztába jöhet, hogy sokkal jobb állandó, az év minden részében kívánatos foglalkozást keresni (például a bankárságot, vagy teszem a hordárét), mint olyat, amely folyton az elemek szeszélyének változóságától függ.

Furkó Mátyás pedig a szó eredeti értelmében vett uszómester volt. Egyik dunaparti uszodában működött volna, ahová igen csekély havi díjon kívül a jó leckepeznek és generózus borralok fejében szerződött. Ment is máskor a dolga, még pedig nagyszerűen. Már korán reggel özlöngött a reményteljes ifjuság az uszoda deszkavarába s a reményteljes ifjak acélos izmai szeltek a Duna hullámain, a trambulínról vagy az emeletről ugrottak le a merészebbek, majd — mint valami ősi vár kísértetei — fehérlepedős alakok sütkéreztek a verőfényben. Később tekintélyes alakok mutatkoztak a látóhatáron: kereskedők, hivatalnokok, néha egy-egy miniszter is ellátogatott a Furkó bácsi korlátlan hatalma alá rendelt épületbe. Jelen voltunk egy ízben, amikor kultuszminiszter furdított s nagy fejesóválva szemlélte a vékonylábu, vékonykaru legujabb nemzedéket.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a „Magyarság” lapkiadóvállalat

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1904 március 24-én.

M. kir. Operaház.

Tannhäuser és a wartburgi dalnok-verseny.

Regényes opera 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner Richard. Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Constantin abbé.

Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.

Katinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: Faragó Jenő. Zenéjét szerző: Hüvös Iván. Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház.

Takarodó.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Boyerlein. Kezdeté fél 8 órakor.

Király színház.

Boris király.

Operett 2 felvonásban. Irta: Szöllösi Zsigmond. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

Hopp Ferenc fölkörűli utazása.

Kezdeté fél 8 órakor.

Várszínház.

Sursum corda.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Bosnyák Zoltán. Kezdeté 7 órakor.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a

KALAP-KIRÁLY

tavaszi elsőrangú különlegességeire

Budapest, Kossuth Lajos-utca

(Klotild Palota).

3, 4 és 5 koronás különlegességekben elismert specialista. Divatlap küldetik.

58 drb csak 58 drb csak 58 drb csak

Senki se mulassza el!

Ezen bámulatos olcsó, I. rendű zománc edényeket beszerezni, 6 fazék, 6 lábos, 1 merőkanál, burgonyatisztító és hámozó, 1 tésztareszelő, 6 pár acél evőeszköz, 6 drb acél evőkanál, 1 tészta metsző, 1 teaszűrő, 1 gyorsfőző, 1 konyhakés, 1 kávé-tartó, 1 tej forraló, 1 konyha lámpa, 6 drb acél kávé kanál, 6 pár kávé csésze összesen 58 darab csak 7.50 kr.

Pénz előleges beküldése ellenében csomagolás díjtalan.

WELLESZ ARTHUR

karlsbadi porcellán és zománc edények nagy raktára.

BUDAPEST, Üllői-ut 41. sz. (Foranc-körut sarok.)

A „HARISNYAKIRÁLY”

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körut 2. szám a. Elismert legjobb harisnyák. Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerű megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

!!! 1903. évi budapesti kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve. 1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve. 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve. !!!

Kállai Lajos motortelepe, Budapest, VI., Gyár-u. 50.

Teljes iótállás kitűnő esélésért!!!

A jelenkor legegyszerűbb és legtekélyesebb motoreséplő-készlete. Gépész nélkül könnyen kezelhető. Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gépek cserébe vétetnek.

Ezen motoreséplő-készletek felülmúlhatlan kitűnősége felől tudakezodni lehet:

Báró Kemény József urral Maros-Nemett (Erdély).
Sziij Bálint (Erdély) urral Nagy-Igmánd (Komáromm.).
Fereny György plébános urral Ipolyszalka (Hontm.).
Nagy János földművelő urral Beleg (Somogy) stb. stb.

Legbiztosabb olcsó fizom! Arányzék kívánatra bérmentve.

90 kr. Minden órajavítás arany, ezüst és drágakő bevitás a legmagasabb árban Schiller Izsó IV., Királyi Pál-utca 12. sz.

Személyhitel, olcsó (törlesztésost) havi vagy negyedéves részletekkel. (házassági óvadékra is) ház- és földtulajdonosoknak (esetleg II. helyre is) hiteltalnosok és kereskedőknek, iparosoknak, esetleg kezesek nélkül is gyorsan és díszkréten.

BALASSA ÁRPAD bankbizományi íródjaja
(201) Budapest, Csengery-utca 47. szám.
Telefon Válaszbélyeg

Olcsó KÁVÉ ÉS TEA

ARAK:

1 kl. Háztartási	frt 1.20
1 : Portorico	1.30
1 : Portorico	1.50
1 : Kuba (finom)	1.70
1 : Kuba (legfinomabb)	1.90
1 : Gyöngy (finom)	1.50
1 : Mocca (legfinomabb)	1.40
1 : Mocca (legfinomabb)	1.60
1 : Arany Jáva	1.40
1 : Arany Jáva (igen finom)	1.60

Különösen ajánlom naponta frissen párkölt kávéimat

1 kl. Vegyes párkölt kávé	frt 1.40
1 : Finom párkölt	1.60
1 : Kuba párkölt	1.80

Kávéhoz csomagolható:

4 kl. Mandarin cs. kev.	frt 1.80
8 : Mandarin cs. kev.	1.85
4 : Háztartási	1.25
4 : Háztartási	1.55
1 csomag törmelék	1.30

4/2 illós postaszakná (melyben több fajta is küldhető) már a vidékre is teljesen bérmentve és étvánolva küld

Balogh László
kávé- és tea-kivitteli üzlete BUDAPEST.
Főüzlet és iroda: (209) VII., Rottenbiller-utca 12. szám.

Brázy-főle sóshorszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

5 kor.-ért

küldök 1 1/2 kiló (kb. 50 darab) kevéssé megsérült, finom, enyhe pipere-szappant

róza, liliumtej, orgona, ibolya-, rezeda-, jácmin- és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldök.

Scheffer, Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3.

Első Magyar Fűzőipar

Budapest, Andrassy-ut 11. Legnagyobb raktár bel- és külföldi tűzőkben a legegyszerűbbtől a legfinomabb hivatlig

2 koronától 80 koronáig. Megrendelések mérték szerint 24 óra alatt. Képes árjegyzéket és mértékutasi-2014 tást díjmentesen.

En gros árak, tehát legolcsóbb beszerzési farrás

Felhivás!

Van szerencsém a t. uri közönséget értesíteni, hogy külföldi gyapjuszövet bevásárlásomról visszaérkeztem, hol alkalom volt nagy mennyiségű valódi angol gyapjuszöveteket mérsékelt árért megvásárolni, ennélfogva készitek mérték után, mintaszerűen berendezett férfiszabó termemben a legfinomabb gyapju szövetekből egy teljes tavaszi férfiföltényt

15 forintért

elegánsan elkészítve fekete, sötétkék, barna, drapp vagy szürke színekben.

Miután csak ezen egy szabott ár van, az uri közönség teljes biza omnal tehet egy probarendelményt régi jó hírnévnek örvendő cégemnél.

Miután előre áthatólag a készlet ezen finom gyapju szövetekből sokáig nem tart, ennélfogva kérem a t. vidéki megrendelő közönséget, hogy az esetleges rendelést minél előbb tegyék meg.

A megrendelések 4-5 nap alatt készülnek el és 10 forint utánvét mellett szállítanak és a fennmaradó 5 forint 8 hónap múlva fizelendő. Ezen fizetési feltételt azért teszem, hogy ezen idő alatt a t. rendelő meggyőződjék a szövet kitűnő minőségéről és az öltönyt tartis elkészítéséről. A rendelésnél kérem a szövet színét megnevezni.

Vidékre: mértéknek elegendő az alanti mértékutastást kitölteni, vagy egy viselt ruha beküldése.

Minták a nagy költség miatt nem küldetnek.

A kabát számára	
Háthossza a gallórvarrástól kezdve	
Ujjhossza a hát ujjavarrásától a manchettségig	
Mellbőség (a mellnyen át) a hóna alatt a mellon és hátán át mérve	
A nadrág számára	
Belső nadrág hossza a lábavarrástól egészen a dípő sarkáig mérve	Cm
Mellénymérték szükségteien	

Lichtmann Sándor
férfiszabómester
BUDAPEST
VII./VI., Rottenbiller-u. 4 B sz.

Phonograph!!!

legszebb mulatság, tisztán, szép hanggal, értelmes előadással

Kellner és Steiner
Király-utca 58. szám.
Képviselők keresetnek.

KEMENY ÉS TÁRSA

Betóti-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet

Alapította ott 1888. Telefon 21-54.

Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

BUTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók egy készpénzért, mint részletfizetésre **MEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknek Budapest, VI., Törz-körut 8. (Andrassy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Budapestre utazók becses figyelmébe! **FOGAK 2 forinttól** és teljes fogsorokat rágásra beilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér e távol tása nélkül. Eitört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttól. Amerikai fogműterem tulajdonosa

Ki akar jól rágni? Kovács I. Károly-körut 9. (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8 Talalható: reggel 9-től délután 6-ig. - Vasár- és ünnepnapokon is.

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokhoz ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszlehetőséget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszlehetőséget felül még 40 fillér küldendő.

Méhészársaknak
Gyakorlati Méhészkönyvet egy koronáért küldök. — Kovács Sándor méhész, Baranya-Csuzan.

Két kis
Singer varrógép olcsón eladó. Izabella-tér 3. Habán.

Alapos oktatást
a francia, angol, olasz, magyar és német nyelvből (társalgás, nyelvtan, írodalom, levelezés, stb.) ad egy úrnő, ki az illető országokban tartózkodott. — Kötőné ajánlatok. Kiváló jó módszer. Erzsébet-körút 58., II.

Lakásokat
csékely díj mellett közvetít Fővárosi Lakásközvetítő Kossuth Lajos-u. 16. 286/1

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házfűtések, telkek stb. továbbá környéki ingatlanok II. és III. k. tételére 4-7%-os kamattal; személyhitelt kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszlehetőséget küldendő.

Szobákat
csékely díj mellett közvetít Fővárosi Lakásközvetítő Kossuth Lajos-u. 16. 286/1

Eladó egy négyes
cséplőgarnitúra, egy fűkaszáló gyűjtővel Fazekas Jánosnál, Kovásznán.

Cimbalom
kitűnő hangú pedálos, olcsón eladó. Cim: Maros-utca 5. Buda.

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamattal pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünsfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérnemű stb. veszek legmagasabb áron. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, diványokat, fotelokat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészíték háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőből a legolcsóbb áron. — Mértékszerű megrendelések jutányos áron és pontosan eszközöltenek.

Jelző: pártoljunk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester Budapest, VII., Csömöri-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ft. Női cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ft. Gyermekek-cipők 1 ft 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb áron számíthatnak. Javítások gyorsan s pontosan eszközöltenek.

Egy csinosan
butorított szoba, urak részére kiadó Tüzoltó-u. 27/b

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerű megrendelések pontosan készítenek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatók.

DREZSMANN KAROLY
BUDAPEST

borotva homorú-készítődő villanyerővel. — Különleges sézi tizlet borbély- és fodrászati-cikkekből. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat részletfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetítetek mindent a világon! Válaszlehetőséget kérek. «Telegia» Marosiudáson.

Huszár Károly
címer és címtábla festő. Készít: fa, vászon, bádor, öntött és üveg-címtáblákat. Specialista üveg-címtáblák készítésében. Budapest, IX., Soroksári-u. 33.

Van szerencsém a n. é. közönségnek figyelmében ajánlani a Soroksári-utca 41. sz. alatti levő vendéglő helyiségemet. — Hol kitűnő magyar konyha és hamisítatlan magyar borok kaphatók. Különösen ajánlom ó-budai fehér rizling és vörös boraimat. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Teljes tisztelettel

Lintebner Odön,
vendéglős.

Keresek
molnári állást május 1-ére, elvállalok három vagy négy járatu ma'mot önálló kezelésre, jó bizonyítvánnyal. Dobay Mihály molnár, Tunyog.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOCSÓBA. PAP, LAN PAP, LAN PAP, LAN

ÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY 3 KIVETHETŐ MATRACCA 10 FT. FACÉLSODRONY ÁGYBETÉT 5 FT.

GICHNER JÁNOS

paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, némi tetsző árú kiseréltetnek, vagy a pénz visszaadjatik.

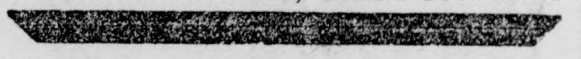

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak! Pontos kiszolgálás! Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruház. Magyar gyártmány! **ASZÓDI S. * és TÁRSA** férfiszabó-mester.

VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.) Nagy választék angol és francia divatcikkekben. Mérték szerinti megrendeléseket az általánosan elismert 14 ft árkában a legújabb divatcikkekkel készítenek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 162

Budapest legnagyobb szőnye bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szuknsz Sztóla gallérokban. Viszont-eladónak ritka alkalom.

TSUK MIKSANAL, ANDRASSY-UT 31. SZ. KIRÁLY-UTCA 38. SZ.

Világhírű!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elemert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, aquarell- és pastelifestésben fény- kép után 48-63 cm. nagyságban ára... 20 Korona.
Legfinomabb kivitelű Brom, Platin és kréta rajz ára... 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu festményt készítenek mindenkinék teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi. 2114

„REKORD“
festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Kerékpárosok figyelmébe.

Eppen most érkezett 1000 pár pedál, párja 1.80. 500 készlet gumni, egy készlet 2 bolsó 2 kulső 10. — lámpák, pumpák, nyergok és mindennemű kerékpár és varrógép alkatrészek olcsóbban mint bárhol. Uj és használt kerékpárok. Tessenek ajánlatot kérni.

Polacsek József és Tsa, Merkur kerékpár és transportkocsi gyár, VI., Eötvös-u. 37. Iroda és raktár VI., Andrassy-ut 61.

Az egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER** a Balassa-féle valódi angol **UGORKA-TEJ,** mely azonnal eltávolít minden szeplőt, málfoltot, pattanást, bőrátkát (mieser) stb. és az arcnak frisz üdöcséget, fiataloságot kölcsönöz. Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudra 2 K. Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógy- **BUDAPEST.** szeszara Erzsébetfalva. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapeston: Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és Andrassy-ut 28.

Figyelem! Célünk új kezelményt nyújt akként, hogy minden gyermek, ki 12 forintot meghaladó rendeléményt tesz, a saját arcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy **életnagyságu fényképet** teljesen ingyen készítenek. 50 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 ft 20 kr-t számítunk.
Az ipar 12 forint 1 darab összehajtható vaságy adó-sodrony-betéttel, 3-rétű matracnal és lejtővel.
csodája! 12 forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fodorra és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú. — Megrendelhető csakis **GICHNER ÜSTVÉREK BUDAPEST.** Múzeum-körút 27. Pa-lan- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutoraktár. Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Ezt olvassa el!
Villamos zseblámpa 90 kr. Vasbet börrrel 90 kr. Szivar-tárcsa, valódi bőr 90 kr. Pontosan járó asztali óra 90 kr. China-ezüst cukor-tartó 90 kr. Morzsáló-gép konyha részére 90 kr. Szénvasaló 90 kr. Kávészűrő, két zománc 90 kr. Acet evőeszköz, egy darab, kovácsolva 3 pár 90 kr. Britania evőkanál 6 drb 90 kr. Alpacca evőeszköz párja 90 kr. Alpacca kávéskanál 4 drb 90 kr. 3 oldalú tűkör 21-es 25 cm. remek díztárgy 90 kr. Söröskészlet, színes üveg díszes festményei 90 kr. Likörkészlet díszes festményeivel tálcán 90 kr. Valódi China-ezüst gyertya-tartó, 22 cm. magas, drbja 1.80, 25 cm. 2-25, 28 cm. 2-30, 31 cm. 3-25, 3 karos gyertya-tartó, 48 cm. magas drbja 5.50. Azonkívül minden e szakmába vágó c kkek bántalatos olcsón. Utánvételi szétküldés naponta 2-szer. **Fővárosi áruház REISZ JÓZSEF.** Budapest, VII. ker., Király-utca 43-45 szám.

BUTOROK.

Háló-, ebédlő- és szalon-butorok, ugy készpénzért, mint részletfizetésre, árfelemelés nélkül olcsóbban, mint bárhol kapható Erzsébet-körút 48. szám, Royallal szemben Buchinger I. butoriparosnál.